

„Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.“ (Jan 3,16)

V průběhu letošního roku se zamýšlíme nad různými podobami Božího milosrdenství inspirovaní apoštolským listem papeže Františka *Misericordia et misera* (v překladu *Milosrdenství a ubožačka*). Tento list vydal papež v roce 2016, den po skončení Roku milosrdenství a zve nás skrze něj na cestu, po které jsme povoláni se ubírat v budoucnosti.

Lednový první pátek v tomto roce připadá na Slavnost Matky Boží Panny Marie v době vánoční. Z mnoha důvodů je toto období časem slavení. Boží milosrdenství se nám ukazuje v podobě malého dítěte, Lásky, která se jemně a bez hluku sklání k nám a zahajuje svoji pozemskou cestu, která vede k naší spáse.

Papež František ve svém textu podtrhuje naše povolání slavit Boží milosrdenství skrze svátostný život:

„Na prvním místě jsme povoláni milosrdenství *slavit*. Kolik bohatství je přítomno v modlitbě církve vzývající Boha jako milosrdného Otce! V liturgii je milosrdenství nejenom opakovaně zmiňováno, ale skutečně přijímáno a prožíváno. Od začátku do konce se při *slavení eucharistie* objevuje milosrdenství v dialogu mezi modlícím se shromážděním a Otcovým srdcem, které se raduje, když může prokazovat svou milosrdnou lásku. Po úvodním úkonu kajícího a po zvolání „Pane smiluj se nad námi“, následuje ihned ujištění: „Smiluj se nad námi, všemohoucí Bože, odpusť nám hříchy a doved' nás do života věčného“. V této důvěře se obec shromažďuje v Pánově přítomnosti zejména v posvátný den vzkříšení. Mnohé mešní vstupní modlitby se dovolávají velkého daru milosrdenství. V postní době například slovy: „Bože, studnice milosrdenství a dobroty, ty nám dáváš příležitost, abychom svou hříšnost léčili modlitbou, postem a štědrostí; pohleď, jak ve svědomí cítíme svou vinu a pokorně se z ní vyznáváme, ukaž nám své slitování a pozvedni nás k sobě“ (*Římský misál, 3. neděle postní*). Potom jsme ponořeni do velké eucharistické modlitby následující prefací: „Tys tak miloval svět, žes k naší spáse poslal svého jediného Syna: stal se člověkem, žil náš život a podobal se nám ve všem, kromě hříchu“ (*tamt. Preface 7. pro neděle v mezidobí*). Čtvrtá eucharistická modlitba je celá hymnem na Boží milosrdenství: „Slitovával ses nad lidmi a pomáhal jim, aby tě hledali a nacházeli.“ „Smiluj se nad námi nade všemi“ (*tamt., Druhá eucharistická modlitba*) je naléhavá žádost, kterou pronáší kněz, jenž prosí o účast na věčném životě. Po modlitbě Otče náš pokračuje kněz prosbou o pokoj

a vysvobození z hříchu a říká: „Smiluj se nad námi a pomoz nám“. A před pozdravením pokoje, vyjadřujícím bratrství a vzájemnou lásku ve světle obdrženého odpuštění, se opět modlí: „Nehleď tedy na naše hříchy, ale na víru své církve“ (*tamt. Pozdravení pokoje*). Prostřednictvím těchto slov v pokorné důvěře prosíme o dar jednoty a pokoje skrze svatou Matku církev. Slavení božského milosrdenství vrcholí v eucharistické oběti, památce Kristova velikonočního tajemství, odkud pramení spása pro každého člověka, dějiny a celý svět. Zkrátka každý moment eucharistické slavnosti odkazuje k Božímu milosrdenství.

Veškerý svátostný život nám dává milosrdenství v hojnosti. Jistě není bezvýznamné, že církev výslovně zmiňuje milosrdenství v názvu dvou svátostí nazývaných svátostmi uzdravení, totiž *smíření a pomazání nemocných*. Absoluční formule praví: „Bůh, Otec veškerého milosrdenství, smrtí a vzkříšením svého Syna smířil se sebou celý svět a na odpuštění hříchů dal svého svatého Ducha; ať ti skrze tuto službu církve odpustí hříchy a naplní tě pokojem“ (*Obřady svátosti pokání, č.46*). A svátost pomazání: „Skrze toto svaté pomazání ať ti Pán pro své milosrdenství pomůže milostí Ducha svatého“ (*Obřady pomazání nemocných, 76*). V modlitbě církve tedy odkaz na milosrdenství zdaleka není vedlejší, nýbrž *performativní*, to znamená, že dovoláváme-li se jej s vírou, dostává se nám jej, a vyznáváme-li, že je živé a reálné, skutečně nás proměňuje. Toto je zásadní obsah naší víry, kterou máme zachovat v celé její původnosti. Ještě před hříchem nám byla zjevena láska, s níž Bůh stvořil svět a lidi. Láska je první skutek, kterým se Bůh dává poznat a vychází nám vstříc. Mějme proto srdce otevřené důvěře, že jsme milováni Bohem. Jeho láska nás vždy předchází, provází a zůstává vedle nás, navzdory našemu hříchu.“

Nechme se ve chvíli ztišení ujistit o tom, že jsme milováni Bohem, který přišel na svět jako malé dítě skrze Mariino mateřství.

Dovolme Duchu svatému, aby dnes – ať se kolem děje cokoli – vytvořil v našem srdci prostor pro nové slavení Božího milosrdenství.